

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelk: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti Cori Post No 11-3118

IZJAVNO ZASTUPSTVO za oglašje iz Kr
Italije in tuzemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izbaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: ena mesečno Lir 12.—
za inozemstvo po Lir 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Due grossi natanti affondati nella baia di Gozzo

**Velivoli da bombardamento scortati dai caccia hanno
attaccato con successo l'aeroporto di Micabba**

Il Quartiere Generale delle Forze Armate
comunica in data di 8 maggio 1942-XX il
seguente bollettino di guerra n. 706:

Nessun avvenimento importante sul fronte
Cirenaico dove l'attività degli elementi
esplorativi è stata ancora limitata dalle
avverse condizioni atmosferiche.

Aerei inglesi hanno compiuto una nuova
incursione notturna su Bengasi senza per
altro causare vittime; qualche danno.

Due nostri velivoli non sono rientrati. Un

pilota è illeso.

Aeroplani germanici hanno centrato e
affondato due grossi natanti in una baia
dell'isola di Gozzo (Malta) e abbattuto in
combattimenti due «Spitfire».

Formazioni di nostri velivoli da bombar-
damento, scortati da forti alquote di appa-
recchi da caccia, hanno attaccato con suc-
cesso l'aeroporto di Micabba: dagli obli-
tvi raggiunti sono state viste levarsi dense
colonne di fumo ed alte fiamme.

Dve veliki ladji potopljeni ob otoku Gozzo Bombniki v spremstvu lovcev so z uspehom napadli letališče v Mikabi

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil
je objavil 8. maja naslednje 706. vojno po-
ročilo:

Nobenega važnega dogodka ni bilo na
cirenaiskem bojišču, kjer so slabe vreme-
nske razmere še nadalje omejevale delovanje
izvidniških elementov.

Angleška letala so izvršila nov nočni na-
pad na Bengazi, ne da bi povzročila žrtve;
bilo je le nekaj škod.

Dve naši letali se nista vrnili. En pilot
je ostal neposkodoval.

Nemška letala so zadel a polno in potopila 2 večja parnika v nekem zalivu otoka

Gozza (skupina Malta) in sestrelila v bor-
bah v zraku dve letali tipa Spitfire.

Skupine naših bombnikov so v močnem
spremstvu lovskih letal z uspehom napadle
letališče v Mikabi. Iz zadetih ciljev so se
dvignili gosti stebri dima in visoki plameni.

Ostavka guvernerja Malte

Lizbona, 8. maja. s. V Londonu objavljajo
uradno, da je guverner Malte sir Wil-
liam Dobbie podal ostavko. Na njegovo
mesto je bil imenovan lord Gort.

Nemško vojno poročilo

**Novi sovjetski porazi — Hude sovjetske izgube na Lapon-
skem — Veliki požari na Laponskem**

Iz Hitlerjevega glavnega štana, 8. maja.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je
objavilo danes naslednje poročilo:

Na doneskem področju, južnovzhodno
od Ilmenskega jezera in na fronti pri Vol-
hovu so bili odbiti krajevni napadi moč-
nejših sovražnikovih sil. Pri tem je izgu-
bil nasprotnik 11 oklopnih voz.

V Petrogradu je nastalo med obstrelje-
vanjem vojaško važnih naprav več veli-
kih požarov.

Na Laponskem so uničile nemške in fin-
ske čete v večdnevnih srditih bojih sku-
pino sovražnikovih sil, ki je bila obkolje-
na v teku že javljenih napadov. Pri tem
je izgubil sovražnik razen množičnih
ujetnikov nad 1400 padlih in velike ko-
ličine vojnih potrebščin vseh vrst.

Na fronti pri Murmansku so bile razbi-
te v obsežnih napadih nadaljnje sovražne
sile.

V bojih v zraku je bilo na vzhodu se-
streljenih 26 sovražnikovih letal, tri na-
daljnja pa uničena na tleh.

Na obalnem področju otoka Malte so
bile uspešno bombardirane ladje, proti-
letalske postojanke in skladišča pogon-
skih sredstev. Nočni napadi nemških bo-
jnih letal so bili usmerjeni proti letališčem
na Malti in proti angleškim oskrbovalnim
zvezam v severni Afriki.

V borbi proti Angliji so metala nem-
ška letala podnevi in ponoči bombe na
vojaško važne cilje ob angleški obali Ro-
kavškega preliva, kakor tudi ob ustju
Temze.

Pri brezposelnih poizkusih napadov an-
gleških bombnikov v pretekli noči proti
danskemu obalnemu področju je izgubil
sovražnik štiri letala.

S finskega bojišča

Helsinki, 8. maja. d. O položaju na fin-
skem bojišču javlja včerajšnje finsko urad-
no vojno poročilo:

Na Karelski ožini je bilo bojno delova-
nje omejeno na običajni motilni ogenj na-
šega topništva, metalec min in na lažje
izvidniško udejstvovanje. Na ožini Aunus
je v splošnem prevladovalo zatišje. Na
južnem delu vzhodne fronte je naše topni-
štvo skupaj z metalcami min razpršilo dva
sovražnikova oddelka po 350 in 100 mož.
Pri Rukajarviu je bilo močno delovanje
topništva. V bližini Louhija je bil uničen
sovjetski 238. pehotni polk skupaj z vsem
štabom in smučarski bataljoni, ki je bil
prej ojačen. Te sovjetske sile so bile uni-
čene v skupnih operacijah nemških in fin-
skih sil.

Kakor je bilo že včeraj javljeno, so fin-
ske čete po dvodnevni borbi odrezale
od zvez sprednji sovražni oddelk, ki so
ga nato docela uničile finske pehotne in
specialne čete po pripravljalnem topni-
škem ognju. Do četrtka zjutraj je bilo
na bojišču naštetih 1500 ubitih sovražnih
vojakov. Sovražnikov poskus, prebiti se
skozi obkolitveni obroč, je bil odbit. V
teku borb je bilo včeraj 900 sovražnikov
ubitih.

Protinapadi nemške vojske na vzhodu

Berlin, 8. maja. d. Dodatno k včerajš-
njemu nemškemu vojnemu poročilu je vče-
raj nemško vrhovno vojno poveljništvo
objavilo še naslednje podrobnosti o po-
ločaju:

Splošni vojaški položaj na vzhodnem
bojišču je v zadnjih dneh značilen po na-
raščajočem številu nemških napadov.
Uspešno izveden nočni napad močnega od-
delka nemških napadalnih čet v nekem
odseku centralnega dela vzhodnega boji-
šča je dovedel do osvojitve strateško važ-
nih gručastih sovjetskih postojank. Drugi
oddelki nemške divizije, ki je izvedla ta
napad, so sovražnika potisnili dalje z do-

sedanje vojne črte tako, da so se nemške
postojanke v tem odseku znatno popravi-
le. V teku več dni trajajočih borb je pad-
lo v nemške roke nad 600 sovražnikovih
vojakov. Obenem je bilo zaplenjenih 19
topov, 26 metalcev min, 135 strojin in ve-
lika količina drugih vojnih potrebščin, ki
jih je bilo mnogo tudi uničenih. Sovjetske
čete so utrpeli izredno hude izgube. Sku-
pino obkoljenih sovjetskih čet na neki točki
centralnega odseka, je bila med pos-
kusom, da bi se prebila skozi železni nem-
ški obroč, uničila nemška tankovska di-
vizija.

Na neki točki severnega bojišča, kjer so
sovjetske čete tri dni brez uspeha napada-
le nemške čete s podporo topništva in tan-
kov, so prešle nemške čete v protinapad.

Na bojišču vzhodno od črte Kursk-
Harkov in na južnem bojišču je bilo v
zadnjih dneh v splošnem mirno, izvzemši
malih lokalnih napadov, ki so bili z lah-
koto odbiti. Angleški radio je ta čas po-
ročal, da so med Poltavo in Dnjepropetrov-
skom v teku ogorčene borbe. Zanikanje
teh informacij skoraj ni potrebno, ker med
tema dvema mestoma ni fronte, marveč
leži ta dve mesti daleč za vojno črto. Ta-
ko poteka fronta 250 km severno od Dnje-
propetrovska.

Letalski napadi na Anglijo

Berlin, 8. maja. d. O nemških letalskih
akcijah proti angleškemu otočju javljajo
s pristojne nemške vojaške strani, da so
v sredo zgodaj zjutraj nemška lahka bo-
jna letala odletela proti jugovzhodni an-
gleški obali in povzročila s svojim orožjem
znatno škodo na železniških vlakih na neki
postaji severno od Dovra. V sredo po 20.
so druga nemška bojna letala z bombami
napadla vojaško važne objekte pri Dovru.
Doseženi so bili ugodni rezultati. Dodatno
k že objavljenemu kratkemu poročilu o
napadu lahkih nemških bojnih letal na
sovražnikovo trgovsko brodogojbo je južni
in jugovzhodni angleški obali javljajo iz
vrhovnega nemškega vojnega poveljništva,
da je bil na reki Lyne vzhodno od Brigh-
tona iz nizke višine od bombe direktno
zadet 2500-tonski angleški trgovski par-
nik. Bomba ga je pogodila na boku in ga
tako hudo poškodovala, da se je v nekaj
minutah potopil. Drugo nemško bojno le-
talo je z bombami napadlo sovražno 1000-
tonsko stražno ladjo, ki se je po dobljenih
poškodbah prav tako v kratkem času po-
topila.

Potopljena angleška križarka

Stockholm, 8. maja.

Resno svarilo

Ljubljana, 8. maja.

Visoki komisar Ljubljanske pokrajine je preteklo nedeljo, ko je govoril zbranim županom, opozoril na žrtve ter plemenito delo režima za olajšanje izredno težkega položaja v prehrani Ljubljane in njene pokrajine, ugotavlja, da se s prebivalstvom nove pokrajine ne postopa le enako, temveč čisto celo bolj kakor s prebivalstvom v ostali kraljevini.

Pri tej priliki je tudi dejal, da mora nova pokrajina z vsemi svojimi možnostmi sodelovati pri teh naporih in dati v zameno za to, kar prejema, svojo proizvodnjo in svoja naravna bogastva. Bilo bi namreč absurdno misliti, da bi mogla Ljubljanska pokrajina samo vsrkavati, ne da bi tudi sama na kakršen koli način prispevala k svoji ohranitvi. Ljubljanska pokrajina razpolaga z lesom, premogom in raznimi proizvodi zemlje. Naj torej skuša doprinesiti svoj delež k izravnanju proračuna s tem, da nudi, kolikor le more, ne morda zato, ker bi Italijani potrebovali ta skromni donos, temveč zato, da bi si vsaj delno zaslužila, da dajejo Italijani temu prebivalstvu, da bi moglo živeti.

Ne sme se pozabiti, da bi lakota ne prizanesla nikomur, ako bi italijanske oblasti po zasledbi ne skrbele za prehrano zasedenega ozemlja in bi priporočile prebivalstvu, naj živi od tega, kar mu proizvaja pokrajina, kajti rezerve Ljubljanske pokrajine bi komaj zadostovale za največ enomesečno prehrano prebivalstva. Ni brez pomena opo-

zoriti na to danes, ko partizani pozivajo prebivalstvo, naj ne prideluje in naj pokrajina v nobeni obliki ne doprinese k lastnemu vzdrževanju.

Naj prebivalstvo ve vnaprej in naj se zaveda, da ona področja, ki ne bodo ničesar dala, tudi ničesar ne bodo prejela. Bodi za vsakogar, ki nasleda partizanskemu strahovanju, opozorilo, da »Kdor ne dela, naj ne je«, kajti, če ne bodo drvarji, rudarji, železničarji, prevozniki osebje in delavci na splošno dali svojega potrebnega delovnega doprinos, da bi pokrajina vsaj nekaj dala v zameno za to, kar prejema za lastno prehrano, bodo njihove družine ostale brez žita, brez masti, brez živin, ki jih je treba uvažati iz Italije in ki bi jih ne bilo pravičeno odtrgati delovnemu in zdravemu prebivalstvu, če bi nič ne storilo, da bi si to zaslužilo.

Partizani groze Slovenem z maščevanjem nad njihovimi ljudmi in njihovo imovino, s čimer samo odkrivajo svoje nizke nagone, ki po zgledu ruskega komunizma vodijo k uničevanju in zlobam proti ljudem lastne krvi.

Oblast je podzela takšne ukrepe, da bo slehernemu izvršenemu zločinu dejavnost sledila najstrožja represalija proti komunistom in tistim, ki jih podpirajo, ki so v rokah oblasti in ki so po večini že znani po svojih čustvih, priznavajoč jih. Nasproti zločinom mora biti zakon neupogljiv in takšen bo do skrajnih posledic. Kri, ki bo še tekla, bo težila komuniste, ki so to prebivanje krvi hoteli.

Zvezni podtajnik na inspekciji

Pregledal je poslovanje uradov v Ljubljani in drugih krajih

Ljubljana, 8. maja

Po nalogu zveznega tajnika je zvezni podtajnik Ernesto Capurso ob spremstvu inspektorja cent. Ludovica Maffea nadzoroval sedež inspektorata v Ljubljani.

Prvak se je posebno zanimal za brezhibno delovanje uradov in je pregledal kartoteko ter se preprčal o sedanjem delovanju ter je lahko ugotovil reden potek delovanja.

Ob spremstvu tovariša Maffea je zvezni podtajnik inspiciral tudi središča PNF v Brezovici in Logu. V Logu je prvak, po-

tem ko se je preprčal o rednem delovanju tega središča, obiskal krajevno šolo. Istega dne je zvezni podtajnik ob spremstvu inspektorja dospel na Vrhniko, kjer je v krajevnem sedežu vojaške posadke izročil poveljujočemu polkovniku in njegovim vrnim Grenadirjem pozdrav zveznega tajnika. Nato je obiskal prostore središča PNF in sedež bivšega Sokolskega doma, kamor se bodo preselili uradi PNF na Vrhniko.

Zvezni podtajnik je izrazil svoje zadovoljstvo za opravljeno delo in je dal načelna nadaljnja navodila za uspešnejše delovanje, preden je zapustil Vrhniko.

Mir pred viharjem na vzhodnem bojišču

Prometne zveze s Petrogradom preko Ladoškega jezera prekinjene

Stockholm, 8. maja. Ruska poročila in ruske informacije, bodisi uradne ali oficijne, kakor tudi dolge vsakdanje brzogovorne agencije »Exchange Telegraph«, so se zadnje dneve skrčile na nekaj vrst. Zdi se, da je za britansko propagando vzhodno bojišče kar nenadoma prenehalo obstajati.

Tudi vesti iz nemškega vira so bolj skromne, vendar pa se opaža, kar je razvidno tudi iz vsakdanjih uradnih vojnih poročil, v zadnjem času obnova nemškega delovanja, čeprav je za sedaj le lokalnega značaja. Po mnenju vojaških strokovnjakov imajo te omejene akcije namen, doseči na nekaterih mestih zboljšanje bojne črte v pričakovanju večjih, pomembnejših akcij, vsekakor pa je po splošnih terenskih razmerah le malo verjetno, da bi v kratkem prišlo do večje akcije motoriziranih vojsk, vsaj ne še nekaj tednov.

Na splošno bi lahko rekli, da je nastopilo na vzhodnem bojišču prehodno obdobje med medio zimsko ofenzivo sovjetske vojske in verjetnim bližnjim začetkom nemškega napada. Tudi Rusi izkoriščajo ta odmor za organizacijo in razmestitev svojih oboroženih sil na one strateške točke, ki

jih smatrajo najbolj ogrožene. Kakor ugotavljajo moskovski listi, ni bilo mogoče ugotoviti doslej, na nobeni točki bojišča kakih posebnih zbiranj čet, pač pa so sovjetska letala opazila pomembnejše nemške prevoze orožja in streliva.

Po ostanju ledu na Ladoškem jezeru so prometne zveze med Petrogradom in notranjostjo Sovjetske zveze zopet prekinjene. Sovjetske čete so namreč prejele zgradbe na ledu majhno začasno železnico za oskrbovanje mesta. Prometne zveze s Petrogradom bodo mogli Rusi, kakor sami pravijo, obnoviti šele po sedanjih sezoni odjuge, kajti trenutno je tudi plovlba po Nenci zaradi velikih ledenih plošč tako rekoč nemogoča.

Novi ameriški veleposlanik pri sovjetski vladi je po obisku pri rdečem diktatorju v Kremlju podal nekaj izjav novinarjem. Pripomnil je med drugim, da je našel Stalina s povsem belimi lasmi, medtem ko se mu na obrazu čita utrujenost zaradi prekomernega dela v zadnjih 10 vojnih mesecih. Seveda pa Stalin po izjavi veleposlanika ne prikriva svojega upanja v razvoj dogodkov. Razume se samo po sebi, da bi poslanik ne povedal resnice, tudi če bi mu bil Stalin zaupal kako svoje dvome. (Stampa Sera).

Izmenjava italijanskih in angleških ranjencev

Lep sprejem italijanskih ranjencev v Izmiru

Bornen, 8. maja. S. Inspektor italijanskih ranjencev fašisti v Turčiji je poslal Tajniku stranke naslednje poročilo:

Ko sem doznal, da se bo v Izmiru izvršila izmenjava italijanskih in angleških ranjencev, sem smatral za potrebno, da v sporazumu s kr. generalnim konzulom odputujem v ta kraj ter poneseim našim hrabrim ranjencem pozdrav fašistov v Turčiji in darila naše skupnosti. Naša lepa bolnišnica »Gradisca« je prispela iz Barija v Izmir 7. aprila ob 15. z 39 angleškimi ranjenci in invalidi ter 58 bolniških strežnikov in oficirji angleške zdravstvene službe. Ob 17. istega dne je iz Aleksandrije v Egiptu prispela angleška ladja »Landoverly Costle« s 344 invalidi in ranjenci, med katerimi je bilo 35 oficirjev in 309 podoficirjev in vojakov in s 575 člani zdravstvene službe, med katerimi je bilo 75 oficirjev in 500 bolniških strežnikov. Izmenjava bolnikov z ladje na ladju se je izvršila delno še isto popoldne, delno pa naslednjega dne zjutraj s sodelovanjem turškega Rdečega polmeseca in s pomočjo delegatov mednarodnega Rdečega križa, katerih eden je bil na italijanski, drugi na angleški ladiji, tretji pa je prispel iz Ankare. Izmenjava se je izvršila v največjem redu, predvsem zaradi pomoči, ki so jo izkazale turške vojaške, civilne in pristaniške oblasti v Izmiru. Angleška ladja je zapustila Izmir naslednjega dne ob 17. v smeri proti Aleksandriji, italijanska pa 9. aprila ob 14. v smeri proti Bariju.

Ze takoj po prihodu je italijanska kolonija v Izmiru poslala na našo ladju mnogo cvetja, kateremu so pozneje sledila darila naše kolonije v Carigradu in Izmiru, in sicer skupno 1000 zavojev, v katerih so bili tobak, grozdje, fige, mli, slaščice in kava. Razen tega smo zbrali 100 zavojev boljših cigaret za oficirje ter 450 ustnikov za cigarete. Ranjeni in poškodovani tovariši ter zdravniško osebje so bili zelo hvaležni za lepi sprejem, ki so jim ga priredili italijanski tovariši v Turčiji. Med obiskom na ladiji sem porabil priložnost, da sem izrekel priščno dobrodoščilo v imenu italijanske kolonije v Turčiji in v imenu fašijev v Turčiji, zaklju-

čujoč svoje besede tolažbe s pozdravom Kralju in Cesarju ter Duceju in z mislijo na hvaležno fašistično domovino. Odmev teh besed je pomenil svečano potrjevanje patriotizma, ki ni prišel od izraza samo zaradi vrnitve v domovino, temveč tudi zaradi globoko zasidranih čustev teh ranjencev in invalidov, ki so na ves glas peli »Giovinezza«, kar ni globoko ganilo le navzočih Italijanov, temveč tudi vse druge opazovalce. Lahko s ponosom Italijana trdim, da ni bilo slišati nobene pritožbe zaradi pretrpetih muk, ako izvajam pritoževanje nad moralnim poniževanjem, ki so mu bili naši vojniki izpostavljeni v angleškem ujetništvu.

Ukrepi za zaščito tujskega prometa

Rim, 8. maja. S. Prefekti vseh pokrajin so bili s pravkar izdanimi odredbami pooblašeni, da izdajo potrebne dekrete za ureditev najemninah pogodb v klimatiziranih, tujskoprometnih in kopalskih krajih, da bi na ta način preprečili, da bi se najemnine v teh krajih v primeru s preteklim letom kakorkoli zvišale. Dekreti bodo vsebovali tudi sankcije, ki se bodo izvajale proti vsem, ki bi se ne ravnali po predpisih.

Prve pomladne gobe

Pri današnji več ali manj skromni izbi pri življenju ljudi posvečeni vso pozornost zgodnjim darovom narave. Med plodovi narave so vsakomur poleg regrata dostopne zlasti gobe. Prve pomladne gobe so smrkci ali mavrohi (morchella) in hrčki (helvella), ki jih najdemo od aprila do junija. Smrkovi imamo več vrst: koničasti ali šiljasti smrček (morchella conica), navadni ali okrogli smrček (morchella esculenta), kapčasti ali turški smrček (morchella rimosipes), visoki smrček (morchella patula).

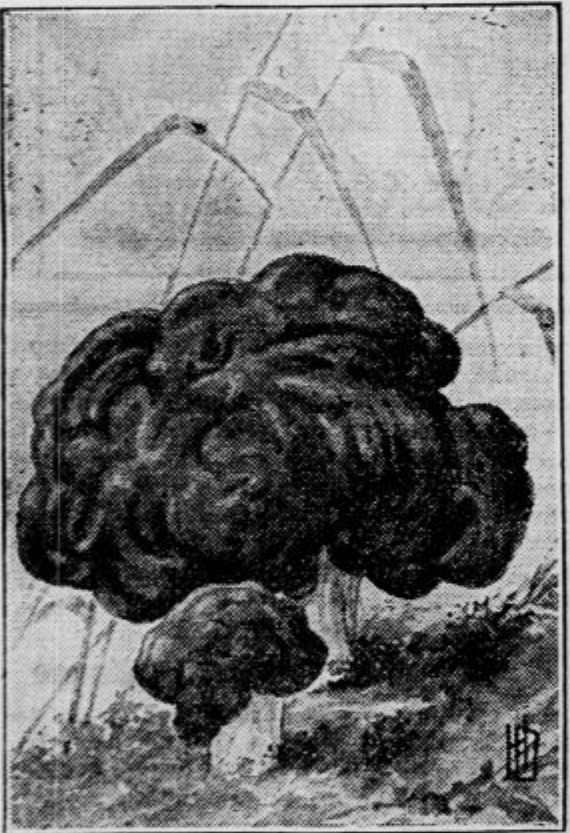
Kolobarnice

Pri nas sta najbolj znani prvi dve vrsti. Koničasti smrček ima klobuk črnkasto-rjave barve s podolgastrimi jamicami po kocu. Rase po peščenih pašnikih in travnikih, ob robu njiv, po grobljah, a tudi po peščenih borovih gozdih. Navadni ali okrogli smrček je dosti večji kot prvi in je na temenu zaokrožen, rumenostive ali bledorjave barve.

Hrčkov imamo tudi več vrst, a navadni gobarji pri nas jih ne poznajo, temveč jih smatrajo za smrkce, ker so si oboji nekoliko podobni; toda pri hrčkih sestoje vrhovi deli (klobuki) iz razcefranih, na vse strani visečih krp razne barve in oblike. Pri nas sta najbolj razširjeni dve vrsti hrčkov in sicer navadni ali užiten hrček (helvella esculenta) in orjaški hrček (helvella gigas). Navadni ali užiten hrček navajajo vsi starejši goboslovci v svojih knjigah za prav dobro, toda zadnja leta so v Nemčiji dognali več primerov zastrupljenja s to gobo, toda ne povsod in ne pri vseh uživalcih. Znanstveniki so mnenja, da se je zgodilo zastrupljenje iz zato, ker so bili hrčki preveliki, razkrakajoči se ali zaradi deževja preveč razmočeni. Dognano pa je, da imajo smrkci in hrčki ostro kislino, ki je vsak želodec ne prenese brez škode. Zato je potrebno, da se te vrste gob vedno prekuhajo ali vsaj poparijo in se voda odlije. Posušeni smrkci in hrčki pa so dobri ter se dobro plačujejo.

Za smrkci in hrčki se kmalu pojavijo pomladanske kolobarnice (tricholomae). Večina kolobarnic rase šele jeseni. Vseh kolobarnic je okrog 80 vrst. Večina je užiten, nekaj je neuporabnih, nekaj pa celo strupenih. Ime jim je odto, ker rasejo navadno v polkrogih. Spomladi dobimo dve vrsti kolobarnic. To sta majnikova kolobarnica ali jurjevka (tricholoma gambosum) in mala jurjevka (tricholoma graveolens). Prva ima klobuk vegasto izobličeni ali pa v obliki podkve, bledorjave barve. Mala jurjevka je dosti manjša in rjavkastostive barve. Obe vrsti dobimo že v drugi polovici aprila ob prisojnih robovih gozdov, na pašnikih in travnikih blizu gozdov, po parkih in sadnih vrtovih. Obe vrsti sta prav dobri.

Kukmaki ali šampinjoni (psalliota) se tudi pojavijo navadno že maja. Pri nas imamo tri vrste teh žilnatih gob in sicer poljski kukmak (psalliota campestris), travniški kukmak (psalliota arvensis) in gozdni kukmak (psalliota silvatica). Vsi užiteni kukmaki so pod klobukom (lističi) izrazito rožnate mesne barve, na starost pa čokoladne barve. Užitne kukmake štejemo med najzlahnejše gobe. Dajo se tudi umetno gojiti.

Pomladni hrček

Skoraj istočasno s poljskim kukmakom se pojavi v naših gozdovih tudi spomladanski ali beli strupeni kukmak (amanita phalloides verna), ki je najhujša strupenjača, kakor tudi poznejši njeni sovratnici rumenkasti in zelenkasti strupeni kukmak (amanita phalloides citrina, amanita ph. viridis). Posebno nevaren je prvi (belli) strupeni kukmak, ki ima podvrsto brez krpice na klobuku, da ga površni nabiranci zamenjujejo z žilnatimi šampinjoni. Vsa smrtna zastrupljenja v zadnjih desetletjih je povzročila ta nevarna strupenjača. Zato je v Nemčiji stroga odredba, da morajo naravne slike vseh treh strupenih kukmakov viseti v vseh šolah, na kolodvorih, na trgih in še drugod.

Količkaj previdni gobar ne more zamenjati navedenih strupenjač z žilnatimi šampinjoni, ki imajo lističe pod klobukom

rožnate, na starost čokoladne barve, do čim imajo strupeni kukmaki vedno bele lističe. Nadalje imajo strupeni kukmaki v zemlji hruškasto odebelen kocen v hrupavi kožnat lupini.

Ljubljanci letos najbrž ne bodo imeli dovolj časa in prilike, da bi sami stikali

po gozdih za gobami, zato pa bodo tembolj pridno hodili na živilski trg. Donasli gobe na trg bodo morali biti letos pod posebno strogo kontrolo, ker neukih, a tudi brezvestnih izkoriščalcev ljudske stiske nikjer ne manjka.

A. B. et.

Pomladni čari na nebu

Merkur, redko opazovan planet, je viden

O slavem zvezdoslovcu Nikolaju Koperniku pripovedujejo, da je še na smrtni postelji obžaloval, da nikoli ni videl planeta Merkurja. Naj bo to res ali ne, izpričano je s tem, da Merkurja ne štejemo med zvezde, ki jih pogostokrat opazujemo. Letošnji pomlad pa lahko vsakdo, ki upre oči v jasno večerno nebo, uživa svoje astronomske sposobnosti in se lahko pohvali, da vidi kaj več kakor Kopernik. Sredi maja je namreč planet Merkur na našem nebu precej dobro viden.

Dan stalno narašča; sredi maja zahaja sonce šele okrog 20.30 letnega časa. Ko utone sonce za gorami in ko umira tudi njegov škrlatni sijaj, se boči nad nami sinje nebo, na katerem se druga za drugo prižigajo zvezde. Med njimi je tudi Merkur, vendar ga nevarno opazovalec ne spozna takoj na globokem zapadnem obzorju. Najbolje je, če vam služi za oporšče Mesec, čigar ozki srp bo stal 17. maja nad Merkurjem. Ta večer bomo torej desno pod mesecem kakšne 3/4 ure po sončnem zahodu iskati z daljnogledom svetlo zvezdo. Opazovali bomo kar dve. Tista, ki je mesecu bližja in svetlejša, je planet Jupiter, druga pa je Merkur.

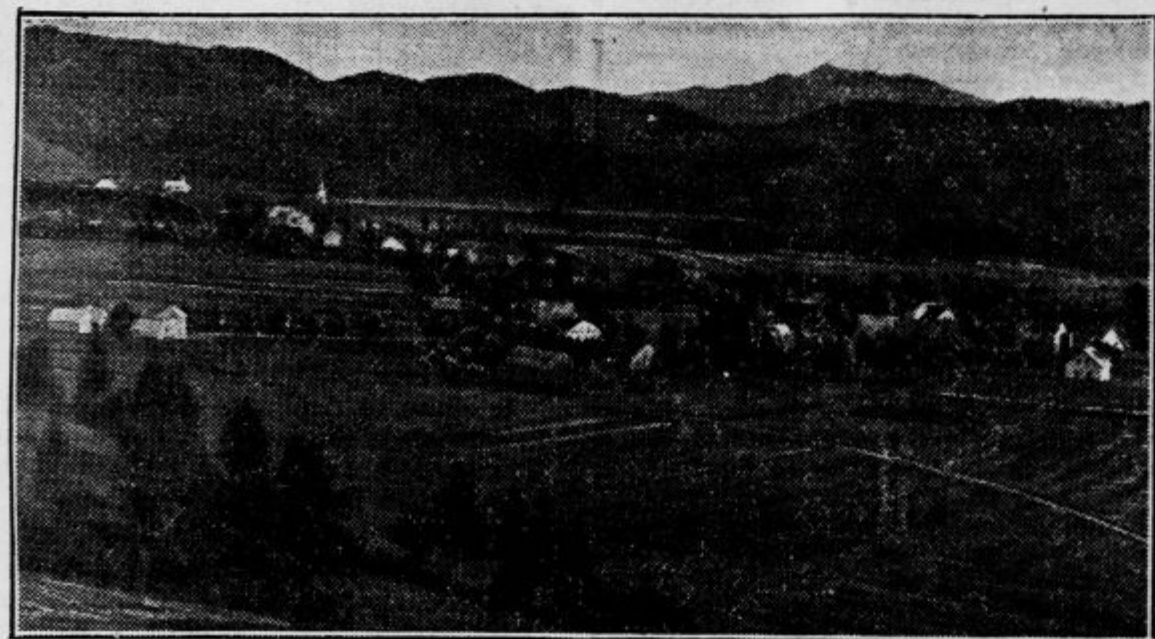
Merkur je svojevrsten veljak v družini planetov. Ima dva rekorda: je Soncu najbližji in je obenem najmanjši med planeti. Ker je Soncu trikrat bližji od nas, je na Merkurju silovito zakorjeno. Zvezdogledi so po svojih meritvah dognali, da je takoje opoldne na Merkurju 400 stopinj vročine. Kak je nek svet v taki vročini? Merkur je pač izsušena kamenita puščava brez zraka in vode in brez vsakega višje-

ga organskega življenja. To je delostojben svet, ki ga opazujemo skozi daljnogled kot majhen srp. Kajti Merkur posnema v svojih fazah svojega večjega tovariša, Meseca. Najbolj izkušeni zvezdogledi so opazili na Merkurju temne pege in sodoje, da ima Merkur obrnjeno vedno isto stran k Soncu. Drugi astronomi pa govorijo o naglem vrtenju Merkurja. To vprašanje še ni dokončno pojasnjeno. Le eno je gotovo: Merkurjevo leto šteje samo 88 dni. V tem razdobju prepotuje Merkur pot okoli Sonca, zaradi tega je toliko njegovih menjav na nebu: zdaj je levo, zdaj desno od Sonca. Ze stari zvezdogledi ga za primerjati z živim srebrom, ker je tako gibljiv.

Od drugih potujočih zvezd se nam na večernem nebu ponuja na ogled le še rdečkasti Mars, ki je medtem že odpotoval med Dvojčke. Toda tudi njega lahko vidimo le tri ure po sončnem zahodu. Saturn je že skrit med sončne žarke. Na jutrnjem nebu se blesti Venera kot zvezdana danica v vsem svojem očarljivem sijaju. Vsi ti planeti so sosedje naše zemlje, so nam blizu in so osvetljeni od Sonca. Nekateri izmed njih (Venera, Jupiter in Saturn) so obdani od goste zračne plasti, drugi (Mars ali Merkur) pa so zaviti le v tanko atmosfero ali celo brez nje. Ali je na njih kaj življenja — na to vprašanje tudi z današnjimi modernimi sredstvi še ni mogoče odgovoriti. Vsekakor je možno, da je na Marsu in na Veneri organsko življenje, toda v kakšni obliki, tega ne vemo. Zato lahko ob opazovanju zvezd na pomladnem nebu svobodno prepuščamo domišljijo njeni prijetni igravosti.

Bloke še niso ozelenele

Zapadel je nov sneg in je ozimina uničena

Na Blokah, na Florijanovo.

Kraljestvo Vesne se nikakor ne more razmahniti po Blokah; ni in ni nam naklonjena, njenih blagodat ni čuti nikjer. Podoba je, da se ji starika zima nikakor ne umakni in ji prepusti prestola. Ta se očitno ni dovolj narazajala vse dolge zimske mesece, kajti njen ledeni dihanje se zmeraj mrazi, povsod se čutijo njene koščene mrzle prste, ki daviyo kljče pomladi.

Oba pretekla meseca štejemo v pomladansko dobo, vendar doslej nismo še občutili pomladi. Razen nekaj, tu in tam sončnih dni je bil zmeraj mraz, mraz z neprijetno burjo ali z ledeno mrzlim deževjem. Vsa pričakovanja kmetovalca in slehernega človeka v prihod toplih sončnih dni so se iz tedna v teden razblinjala v nič. Dnevi so prinašali le nova razočaranja. Mraz, zmeraj samo neprijeten mraz, kakor enolična, naveličana tuborna pesem. Travniki kar ne morejo zeleneti, gozdovi ne brste, po vrtovih in sadovnjakih je zimska praznosta in golota, prva dela na poljih se opravljajo v ostrem pišu burje in neprijetni hladnoči. Ljudje se pomenkujejo, da so že skoraj pozabili, kakšni so lepi sončni dnevi pa si kar od srca želijo toplote, to-

plih sončnih dni. Ni pač karsibodi bolj ali manj ostra zima od srede oktobra pa sem do majnika!

Cvetoči majniki! Rož ni še nikjer. Pač pa nam je nasula trdozima starika zima — morda vendarle v slovo? — na pravi meseca majnika obilo snega. Kakor sredi gobloke zime, je tulila burja tri dni in tri noči okrog voglov in vrtela goste in vztrajne

Sergio Tofano:

Iznajdba in avtomatični klavir

Profesor, ki je hotel, da bi ga ne motili, je prebival prav nasproti mladenke, ki je imela avtomatični klavir; ta oseba pa je od jutra do večera navijala svoje glasbilo in s tem hudo nadlegovala profesorja, ki je hotel, da bi ga ne motili. Bore tri metre ceste je bilo med obema oknom, in ko se je profesor hotel pogledati v različne zelo zamotane študije, ki naj bi mu odprale obe krili vrat do slave, je bil hudo razčuden, ker je moral poslušati, da mu je avtomatični klavir tulil prav na ušesa venomer isti napev: »Markita, Markita!«

Oseba, ki je navijala avtomatični klavir, je imela nedvomno glasbeni talent prve vrste. Njeni svojci so to opazili že v rani mladosti in so se odločili, da jo bodo izučili za pianistko. Njen stric, ki je bil čudak, je sicer svetoval, naj jo rajši dajo učiti igranja na pozavno, kajti ženske, ki igra na pozavno, ne srečamo vsak dan; kljub temu si je njen oče želel bolj klavirja, češ da je to vendar nekoliko bolj estetsko glasbilo, dasi ima to slabo lastnost, da je človek v večini primerov primoran igrati s hrbtom obrnjenim proti občinstvu. Toda klavirji so dokaj dragi. K sreči je oče imel prijatelja, ki je prodajal avtomatične klavirje na obroke. Oče je bil kar zadovoljen s takšnim klavirjem, misleč, da z njim lahko ohrani v zagonu hčerkinemu muzikalne instinkte. Ta si je sicer želela klavir »v resnici«; enaga tistih, ki imajo rep tako dolg kakor dan brez kruha in ki se blešči kot zloščena ponev, poleg tega pa je hiši še v korist: nanj devajo družinske slike, peščke iz ševrške porcelana, mavčaste kipece slavnih mož in slinčaste stvari,

ki so v okras dostojnemu salonu. Dejstvo pa, da bi morali odpreti okno in skozenj postaviti klavirjev rep, je prišlo očeta, da je hčerki poklonil tak klavir, ki naj bi jo z nekaj kolobarji preluknjane papirja napravil za virtuosinjo.

»Markita, Markita!« Profesor, ki je želel, da bi ga ne motili, je udrihal jezen po mizi s tolikšno silo, da mu je črnilo pljusalo skoraj do oči. Samoigrajoči klavir pa je prepeval kar naprej. Obupani profesor je pomakal pero v usta, cigaro pa vtikal v črnilnik.

Ta profesor je bil namreč znamenit naravoslovec, ki je zavrgel vse Darwinove teorije ter dokazoval nekaj popolnoma nasprotnega: da ne potekajo ljudje od opice, ampak da izvirajo opice iz človeka. Za dokaz je navajal, da ima opica rep, medtem ko ga človek nima. Na tem naj bi stela vsa človekova manjvrednost, kajti kar se repa tiče, ni zgolj obrambno orožje, ampak tudi oprijemalni u in še več: z lepote strani je to okras brez primere. Človek pa ima namesto tega le nezaten oknek: trdnico na koncu hrbtenice. Ako bi hoteli rešiti človeški rod tega nezanimivega nedostatka, bi bilo nujno, da bi se nam razvila trdnica.

Na tej osnovi je profesor, ki je hotel, da bi ga ne motili, iznašel pripomoček zoper to hibo in ga nazval »Razvoj«. S tem zavrnilom se niso dale okrepiti morda ženske grudi ali pa povečati moška rast, marveč je zadoščal le ubrzig tekočino, da bi vsakemu človeškemu bitju takoj pognal

sněžinke kakor v divjem plesu in jih odlagala ponekod v pravcate zamete. Vsa planota je pobeljena z debelo snežno plastjo. Ceste in pota so zameteni, snežni viharji so pregnali ljudi s polja v zapecke. Vsa pokrajina nudi pravo zimsko sliko tam neke od srede januarja. Znanilci pomladi iz pitčjega rodu so utihnili in si iščejo zavetja v bližnji človeških bivališč. Mnogo jih bo poginilo. Kaj čudni občutki obhajajo človeka: vteraj še poslušal glasni »kukuk« iz bližnjega smrečja, danes je gozd v božičnem okrasju.

In ljudje tarnamo. Kako ne bi tarnal kmet, ki ne more sejati in saditi in z njim vsi drugi, ki za nas vse kmet seje in žanje! Poleg občutnega pomanjkanja semen se pojavljajo še težave mrzlega vremena. Ze jesen ni bila nič kaj prida. Rani sneg je

marsikomu preprečil jesensko setev. Kdor pa je vsejal ozimino, je zdaj dvakrat tepen. Mraz je namreč uničil nad dve tretjini ozimine v bloki občini! Kmetje so morali njive kar preorati, kajti o zimni pšenici in rži spomladi ni bilo sledu. Ali težko je kaj dati v te njive, ko ni dovolj semenja in delo ovira mraz, dež, sneg.

Da, vreme je prvi činitelj na kmečkem polju, pri kmečkem delu. Kmet v takih legah, kakor so Bloke, občuti njegove muhavosti in neprijaznosti v dvojni meri. Le upanje, da bo kmalu vendarle zakraljevala Vesna v svojem zelenem in od toplih sončnih žarkov ogretem kraljestvu, drži Bločane pokonci, da ne klonijo pod udarci prirode. K sreči se je po Florijanovem vreme izboljšalo.

V taborišču ruskih delavcev

Kljub topleni pomladnemu soncu dajejo še vedno s kučmami pokrite glave taborišču svojstven izraz. Mnogi moške imajo kožuhovalni ovratnik podložnega plašča visoko zavihan, roke pa drž globoko v žepih. Tako stoji potrpečljivo in dozdnevno brez občutka za čas v večjih ali manjših skupinah na velikem taboriščnem prostoru in čakajo, da dobe ukaz za izvršitev česar koli. Drugi leže zaspano na tplem soncu, na visoko zloženih skladovnicah desk, ki so pripravljene za gradnjo novih barak. Vsi so obuti v škornje iz klobučevine. Ko so obuti iz Harkova, od koder je večina od njih doma, je bilo živo srebro v toplomeru prav toliko pod ničlo, kolikor je zdaj spomladi v zapadni Nemčiji nad ničlo.

Vzhodna disciplina

Okoli vsega taboriščnega prostora se vleče visoka žična ograja, ki pa prebivalcev prav nič ne moti, kajti navajeni so se vse kaj drugih stvari kakor bodoče žice okoli svojega taborišča, piše poročevalec »Frankfurter Zeitung« in potem nadaljuje: Te ljudi, ki so prišli iz Ukrajine na delo v Nemčijo, je treba samo po sebi razumljivo strogo držati skupaj in nadzorovati, kajti prav nobene garancije nimaš, da se med njimi ne najde kak boljševik, ki se čuti polkicnega za sabotažna dejanja. Zaradi tega smejo »vzhodne delavce« puščati na delo v strnjnih skupinah najmanj 20 mož in tudi v prehodnem taborišču, kjer so začasno nastanjeni, je treba nad njimi izvajati najstrožjo disciplino.

Njih najbližji predpostavljeni, tako rekoč njih podčastnik, ki je tolmač in posredovalec med njimi in taboriščnim vodstvom, je majhen čokat Litvanec z visokimi škornji in usnenim jopičem. Za seboj ima burno preteklost in dobro obvlada več jezikov. Kot znak svoje avtoritete nosi originalni rusk »kančuc«, neko vrsto vzhodnega pendreka, ki na lomešča v teh krajih v mirnem času strelna orožje: karabinko in z bajonetom nasajemo puško. V nasprotju s Srednjeevropskem smatrajo ljudje iz Vzhoda za popolnoma pravilno, če v takih primerih kdo energično z batinami poseže vmes. V ostalem so do svojega paznika in tolmača zaupljivi kakor otroci pri šolskem izletu do svojega učitelja. Na vprašanja odgovarjajo vseprek in dosti truda je treba, preden se jih spravi v red. Okorni in dobrovoljni se puste potem vsakomur voditi, samo da ima močan in energičen glas.

Kovinarji in mehaniki

Delavci iz zasedenih bivših sovjetskih pokrajin, ki prihajajo v vedno večjem številu na delo v Nemčijo, niso vojni ujetniki, čeprav mnogi med njimi nosijo vojaške obleke s sovjetskimi zvezdami na vsakem gumbu. Po večini so uniformo kupili na sejmih za mal denar. Nemške čete so jih po vikarjanju v nove pokrajine zajele na domovih in zaradi pomanjkljive zaposlitve v domačih krajih vzele na delo v rajh. Po večini teh ljudi ni bilo težko »natič«: ugotoviti njihovo ime, stanovanje in poklic. Prijava pri delovnem uradu je namreč v zasedenih pokrajinah pogoj za dodelitev živilske nakaznice. Na ta način je nemška uprava dobila pregled o razpoložljivih strokovnih močeh, ki jih je potem po potrebi pritegnila na delo v nemškem gospodarstvu. Po tej poti so prišli v Nemčijo tudi delavci iz Harkova.

Skoro vsi so iz velikih sovjetskih industrijskih podjetij v Ukrajini in so bili v zadnjem času zaposleni v glavnem pri gradnji oklopnih vozil in letalskih motorjev. Ruski industrijski delavci, ki jih srečujemo po nemških taboriščih, kljub svoji

Rabarbara

Skoraj vsi poznamo rastlino, ki zraste na gnojnih tleh meter visoko, ima debela rdeča stebila ter velike liste. Njena prava domovina je visoka planota srednje Azije, kjer zraste do tri metre visoko. Zaradi koristnosti in uporabnosti gojitev zelo priporočamo.

Rabarbara zahteva globoko prerahljano in dobro pognojeno zemljo. Sejemo jo od marca do konca aprila na prosto, pozneje sadike prepulimo ozir. Razredčimo tako, da so 10–15 cm razen. Na stalno mesto jih presadimo meseca avgusta v razdalji enega metra. Lahko si pomagamo tudi tako, da sadimo korenine rabarbare, ki jih odrgamo od stare korenine ter jih takoj presadimo na stalno mesto.

Rabarbarina stebila in liste lahko uporabimo šele drugo leto, ker so v prvem letu listi potrebni za razvoj in rast rastline. V prvem letu moramo tudi trgati cvetje, da ne zamori rasti listov. Škoda je, zametovat šele nedozorelo cvetje, ker ga lahko s pridom uporabimo v kuhinji.

Drugo leto prirneemo s trganjem listov in cvetja, toda samo do konca junija, ker bi nam sicer rastlina zaradi dolgotrajnega obiranja popolnoma oslabela.

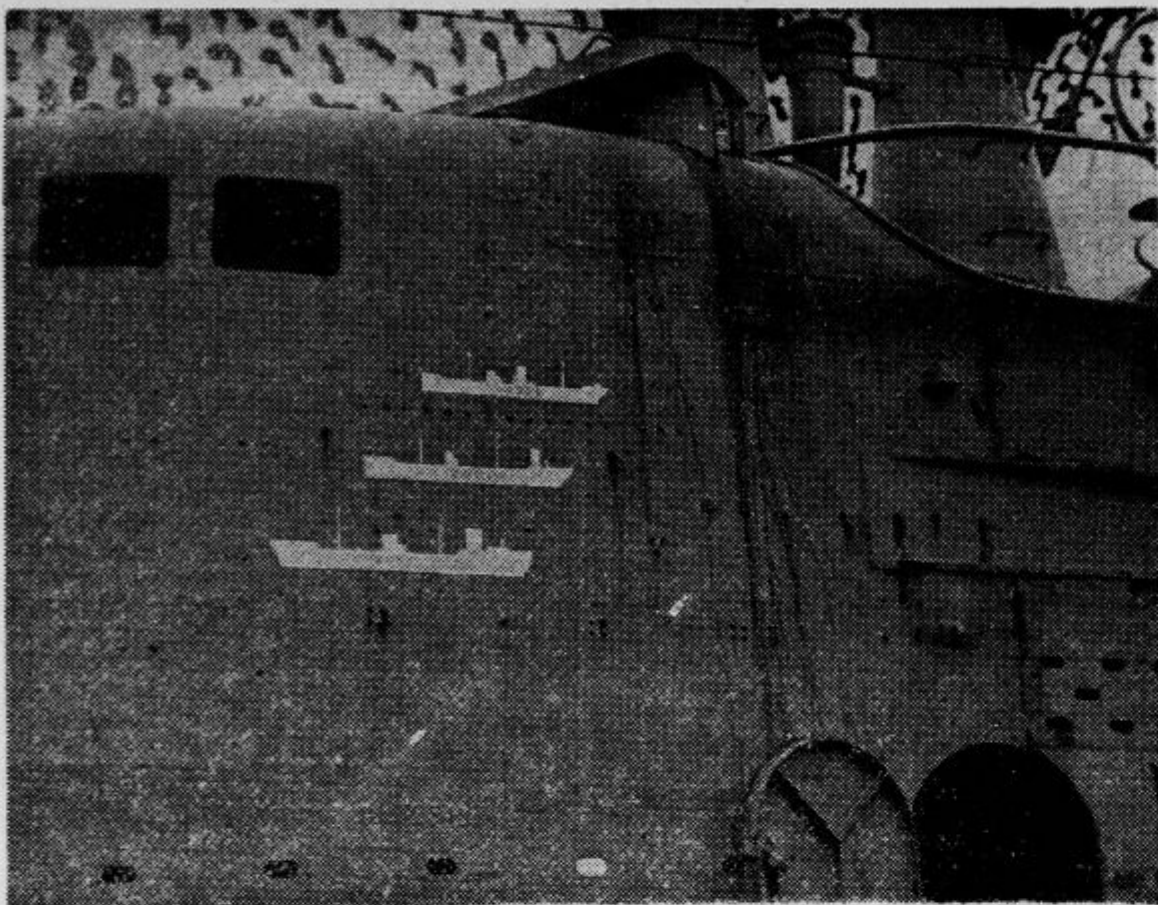
Pri nas sta razširjeni dve vrsti rabarbare, rdečestebelna in zelenostebelna. Prednost dajemo rdečestebelni.

Rabarbaro s pridom uporabljamo v gospodinjstvu, ker iz stebel pripravljamo dober kompot, ali jih kuhamo v omaki. Nedozorelo cvetje pa kuhamo in pripravljamo kot karfižlo. V gospodarstvu nam koristijo listi rabarbare, ki so drugače neuporabni, kot izborna hrana za kunce in koze. In tudi v zdravilstvu jo uporabljamo. Čaj iz korenine rabarbare je splošno znano odvajalno sredstvo. Tudi surove, narezane korenine učinkujejo prav tako, ako jih žvečimo.

Zaradi splošne koristi rabarbare, ki jo imamo v vrtu lahko tudi kot okrasno rastlino, se izplača, žrtvovati prostor, ki ga zavzema s svojimi velikimi listi. (Iz »Malega gospodarja«.)

Kastor bi rad, da bi bilo tako!

Ritorno alla base atlantica di un sommergibile italiano dopo una vittoriosa missione lungo le coste dell'America del Nord — Sulla torretta viene riprodotto la sagoma delle navi affondate con il loro tonnellaggio — Italianjska podmornica se vrača v svoje atlantsko oporišče po zmagovitem operiranju vzdolž severnoameriške obale — Na stolpiču so naslikani obrisi od podmornice potopljenih ladij

Trenja med Francozi in Angleži v Kanadi

O priliki nedavnega ljudskega glasovanja v Kanadi o zahtevi vlade, da sme po svobodnem preudarku pošiljati kanadsko vojaštvo povsod izven Amerike, kjer bi bilo potrebno, ne pa samo prostovoljce kakor doslej, so se pred svetom vnovič razkrile notranje težkoče tega britanskega dominiona, zlasti nasprotstva med Francozi in Angleži. Vlada je dobila sicer večino, vendar pa mnogo manjšo, kakor je računala. Najvažnejše pri glasovanju pa je bilo, da je ogromna večina kanadskih Francozov glasovala proti vladni zahtevi, kar je razočaranje v angleškem svetu še povečalo.

Kanada je zadnja velika pokrajina, ki je še ostala evropskim državam na ameriškem kontinentu. Druge kolonije, kar jih še imajo evropske države v Ameriki, ne igrajo velike vloge niti po površini niti po številu prebivalstva. Kanada pa meri 9,5 milijona kv. km in šteje 11 milijonov prebivalcev. Po površini je Kanada torej skoraj tako velika kakor vsa Evropa in za polna dva milijona kv. km večja od sosednjih Zedinjenih držav. S tega stališča je njeno prebivalstvo zelo maloštevilno, saj živi v Evropi 550 in v Zedinjenih državah 120 milijonov ljudi. V Evropi pride na 1 kv. km 56 prebivalcev, v Zedinjenih državah 17, v Kanadi pa samo 1,2. Tudi če

upoštevamo, da je dobra polovica Kanade neprimerna za bivanje ljudi, je slika še vedno neugodna, saj tudi v tem primeru ne pridejo na 1 kv. km niti 3 prebivalci. Ta nezadostna naseljenost je tem bolj čudna, ker je Kanada znana po svojih prirodnih bogastvih. Je pa tudi krivična, če upoštevamo, kako preobljubljeni so nekateri drugi kontinenti.

Dobra polovica prebivalstva Kanade je angleškega izvora. Četrtnina je francoska, ostalo četrtnina pa tvorijo pripadniki drugih narodov, priseljenih v Kanado iz Evrope. Prvotnih domačih prebivalcev, Indijancev in na severu Eskimov, je le še nekaj nad 100.000. Od Evropejcev so se v Kanadi najprej naselili Francozi. Prišli so tja leta 1542 in si ustanovili današnje milijonsko mesto Montreal, ki praznuje tako ravno letos svojo 400-letnico. Kanada je bila najstarejša francoska kolonija in Angleži so se začeli naseljevati v njej šele za Francozi. Ostali pa so prvih 200 let v veliki manjšini. Po večletni angleško-francoski vojni, ki se je vršila na ameriških tleh, je prišla Kanada leta 1763 pod angleško oblast. Ko so se 40 let kanje osrednje angleške kolonije, ki tvorijo danes Zedinjene države, odcepile od Anglije, se jim Kanada ni pridružila, temveč je ostala še dalje pod Anglijo. Razlogi za to odločitev

so bili predvsem verskega značaja. Francozi, ki so bili tudi takrat še v veliki večini, so bili verni katoliki in so z nezaupanjem gledali na pokrajino, ki so se odcepili, ker so v njih tvorili katoliki le neznatno manjšino in so prevladovali evangeličani najrazličnejših sekt, ki so bile napram katoličanom čisto zelo nestrpne. Francozom se je zato zdelo, da bo njihova verska svoboda bolj zavarovana v monarhistični in konservativni Angliji, kakor bi bila v republikanski in revolucionarni uniji pokrajini, ki so se odcepili od Anglije.

Po odpadu Zedinjenih držav so začeli Angleži posvečati tem večjo pozornost Kanadi. Tok izseljencev iz Anglije, ki je bil poprej usmerjen v izgubljene pokrajine, se je sedaj uravnaval predvsem v Kanado. Le Irci so slej ko prej dajali prednost Zedinjenim državam, pri čemer je igralo odločilno vlogo njihovo nerazpoloženje do Angležev. V Kanadi je na ta način število Angležev naglo naraščalo in sredi preteklega stoletja doseglo število Francozov, ki niso dobivali nobenega novega dotoka. Ker so se zaradi večje podjetnosti Angležev tudi doseljenci drugih narodov priključevali njim bolj kakor konservativnim in težko dostopnim Francozom, je angleški element kmalu prevladal in so bili Francozi potisnjeni v manjšino. Med Angleži in Francozi v Kanadi so nastala trenja, ki so trajala nekaj desetletij in so se polegla šele potem, ko so si Francozi izvojevali popolno enakopravnost z Angleži, tako da je Kanada uradno postala dvojezična država.

Od začetka sedanjega stoletja dalje se je začelo razmerje med Angleži in Francozi v Kanadi spet spreminjati na korist Francozov. Ti niso sledili razvoju svojih rojakov v Evropi, temveč so ostali globoko vereni, konservativni, po večini kmečki narod, ki je dalje živel po svojih starih izročilih. Rodbinsko življenje je igralo zato pri njih mnogo večjo vlogo kakor pri angleških sodeželanah, ki so se bolj in bolj prilagojevali življenju v evropski Angliji in zlasti v sosednjih Zedinjenih državah. Posledica je bila, da je postal naravni prirastek Francozov večji od prirastka Angležev. Ker se je s prvo svetovno vojno skoro popolnoma ustavilo priseljevanje iz Evrope, je prihajala razlika v narodnem prirastku še bolj do izraza. Odstotek francoskega prebivalstva je začel zaradi tega v zadnjih dveh desetletjih hitro naraščati. Pred sedanjo vojno je prišlo v Kanadi na 1000 Angležev 16, na 1000 Francozov pa 25 otrok. Zaradi tega razvoja je razumljivo, da so Angleži ne le v Kanadi, temveč tudi v Angliji zelo občutljivi za zadržanje kanadskih Francozov.

Poplave na Madžarskem

Poročali smo že o pomožni akciji madžarske vlade za poplavljenec in o veliki škodi, ki so jo poplave letos povzročile v nekaterih madžarskih pokrajinah. Pretekli teden so razpravljali o poplavah in o pomoči poplavljenecem tudi v madžarskem parlamentu. Na več interpelacij, ki so jih vložili poslanci iz prizadetih krajev, je odgovarjal kmetijski minister baron Banffy. Iz njegovih podatkov izhaja, da so bile zlasti hudo prizadete pokrajine ob reki Tisi. Minister je poudarjal, da so bile letošnje poplave v nekaterih komitatih največje v zadnjih desetletjih. Vzrok temu sta ne navadna količina snega, ki je zapadla letošnjo zimo, in pa prav tako nenormalno spomladansko deževje, kakršnega ljudje še ne pomnijo. Običajne naprave proti poplavam so se letos zato izkazale za nezadostne, čeprav so bile lani in še pozimi izpopolnjene in izboljšane. Vlada je ukrepila vse potrebno, da se škoda čim prej popravi.

Obnovite naročnine!

Radio Ljubljana

SOBOTA, 9. MAJA 1942-XX

Ob 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Lahka glasba; v odmoru (8.00) napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Klarnetni trio. 12.40: Plektron-kvartet provincialnega Dopolavora v Sieni. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljništva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.20: Pesmi vojnega časa; orkester in zbor družbe EIAR, vodi dirigent Gallino. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Radijski orkester in komorni zbor, vodi dirigent D. M. Šijanec; operetna glasba. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.10: Nove plošče Cetra. 17.55: Stare Terezije; Higiene našega doma, predavanje v slovenščini. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Na harmoniko igra Avgust Stanko. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 20.20: Komentar

za glasbeno vzgojo jezuiti, v 18. stoletju so cvetele operne predstave z gosti iz Italije, v začetku 19. stoletja so že delžni stanovi občutli potrebo glasbene šole in so jo ustanovili l. 1805. Ta šola je delovala — izvenjski v letih francoske okupacije — do l. 1875, ko se je združila s šolo Filharmonične družbe. Le-ta je bila ustanovljena že l. 1821 in na njej sta se uveljavljala dva čeha (Mašek, Nedvď), ki sta zapustila častne sledovce tudi v razvoju slovenske produktivne glasbe.

L. 1882 ustanovljena šola Glasbene Matice je začela najprej s poukom klavirja in violine; že v drugem šolskem letu se je tema predmetoma pridružil splošna glasbena teorija, nato pa solo petje in pouk ostalih godalnih instrumentov. Tako je naraslo število obiskovanih predmetov na 23. Iz prvotne preproste glasbene šole, sloneče izključno na zasebni pobudi in le skopu podpirane s strani javnih institucij — samo mestna občina ljubljanska je v zadnjih desetletjih pred prvo vojno izdatneje podprila nje prizadevanje, — je zrasla v teku štiridesetih let šola, ki je lahko l. 1919 postala konservatorij. Glasbena Matica je vzdrževala ta konservatorij do l. 1925-26, ko ga je končno prevzela država. Iz Matičnega šolstva je zrasel konservatorij, iz njega pa l. 1939 Glasbena akademija. Matica pa tudi po teh uspehih svoje živlne in smotne dejavnosti, ki je omogočala organični razvoj naših glasbenih šol, ni opustila skrbi za glasbeno vzgojo v našem mestu in danes slej ko prej vzdržuje svoje šole, ki pripravljajo naraščajoče široki glasbeni publiki, marveč tudi za višje in najvišje stopnje glasbene izobrazbe.

dnevni dogodkov v slovenščini. 20.30: Vpis pomladanskih bataljonov v Severni Afriki in mladih fašistov iz Eis el Gobi. 21.00: Predavanje v slovenščini. 21.10: Godba RR. CC in lirčni zbor EIARja, vodi dirigent Cirenici. 21.45: Prenos iz občinskega gledališča v Firenci: Drugo in tretje dejanje opere V. Bellini: La Sonnambula. Med odmorom: zanimivosti v slovenščini. Po operi: poročila v italijanski.

A NEKDOTA

Ko je sloviti francoski zdravnik Dumoulin med žalujočimi tovariši ležal na smrtni postelji, je dejal: »Prijetelj, po moji smrti ostanejo trije veliki zdravniki. Vsa izmed teh zdravnikov, prosili so ga, naj jih imenuje. Umirajoči pa je odgovoril: »To so voda, gibanje in dieta!«

VSAK DAN ENA

— Vrzi jo nazaj v morje, saj te bodo vseeno razglasili za lažnivca!

Mamici za materinski dan

Jaz mamico rada imam, za ves svet je nikomur ne dam, me v šolo pošilja, moliti uči le zame se trudi, skrbi in trpi. Zato pa jo ljubim iz vsega srca, in prosim prirsno ljub'ga Boga naj jo ohrani in zdravlja ji da! Malči Pavčičeva z Unca pri Rakeku

Uganke

1. Hlevček je brez vrat, pa dvanajst oves hodi vanj spat.
2. Slepčec je videl zajca, hromec je bežal za njim, nagec ga je pa vtaknil v žep; kaj je to?
3. Pod kakšnim grmom sedi zajec, kadar dežuje.
4. Oče se rodi, sin že teka po strehi.

Za bistre glavice

Po pašniku gre nekaj gos! Ena gre pred dvema, ena med dvema in ena za dvema. Koliko jih je skupaj?

Šale za male

»Janceček, zakaj si tak? Vsa opomin gre pri tebi skozi eno uho notri in skozi drugo ven; križi je s teboj.«

»Očka, saj nisem jaz kriv, da imam dvojce ušca.«

Pri verouku razlaga veroučitelj zgodbo o izgubljenem sinu. Veroučitelj pripoveduje, da je oče ob povratku svojega sina padel na obližje in je bridko zajokal: »No, Lizička, ali mi lahko poveš, zakaj je oče tako zelo jokal?«

»Da, gospod veroučitelj, ker je padel z obrazom na tla!«

Dve deklici ližeta čokolado. Triletni Tinček se jima pridruži in vpraša:

»Kaj pa imata?«

Deklici sta nejevoljni in ena pravi: »Radovednost!«

Tinček hitro steče domov k mamici in jo prosi: »Mamica, prosim te, kupi mi da liro radovednosti!«

KULTURNI PREGLED

Ob šestdesetletnici šole Glasbene Matice

Šola Glasbene Matice, katere šestdesetletnico pravkar proslavlja ta naša ugledna kulturna institucija s serijo smiselno pripravljenih propagandno poučnih prireditev, je bila takoj v svojih začetkih produkt slovenske kulturnostvarjalne volje, žilavosti in samopomoči. Zrasla je prav kakor drevo iz neznatnega semena, iz vnete zavesti in dejalne veselja skromnih idealistov, ki so videli v glasbenem udejstvovanju važno sredstvo kulturne vzgoje in napredka. Kakor drevo se je razrasla in razkoračila in obrodila obilo zlahtnega sadu. Krona šestdesetletnega obstoja in dela njene šole sta konservatorij in Glasbena akademija, ki ji ima je ona ne samo pripravila in na široko izkročila pot in podlago, marveč tudi omogočila nastanek in priborila ustanovitve. Tako se je okrog šole Glasbene Matice dolgo časa osredotočalo vse naše glasbeno življenje. V njenem znamenju se je osamosvojilo, kar se tiče produktivnega razvoja, saj sta iz šole Glasbene Matice izšli dve generaciji naših skladateljev, tistih, ki so povzdignili slovensko glasbeno tvornost na evropsko višino. Iz njene šole pa je potekel tudi kader naših reproduktivnih glasbenikov učiteljev godbenikov in pevcev; njen vpliv je pripomogel do tega, da je Ljubljana postala izrazito glasbeno mesto, kjer je glasbena kultura dosegla že široke plasti in kjer so mogli tudi tuji koncertanti občutiti, da imamo elitno glasbeno čutečo in izobraženo koncertno občinstvo.

Zasluge, ki jih ima za ta ugodni razvoj — in glasbeni razvoj je samo del naše splošne kulturne rasti — Glasb. M. so tako osebno in tako splošno, da s proslavo njene ga dela in njenih institucij ne nadaljujemo ne vedno okusne in pomembne tradicije »jubiliranja«, marveč so nam take njene obilnice samo dobro došla prilika, da se ozremo nazaj na pota, ki jih imamo za seboj in da v zrcalu preteklosti premerimo sedanost in si zasnujemo bodočnost. Vedno si moramo ob takih prilikah postaviti vprašanje: kaj pomeni to delo za razvoj, za notranjo rast in ucvrtitev naše etnično-kolektivne individualnosti, za uveljavljanje tistih sil, ki sta nam jih dali narava in zgodovina in ki po svoje prispevajo k oni različnosti in rodovitnemu križanju impulzov in vplivov, s katerim se razvija duhovna skupnost civilizacije in kulture. In pri razmišljanju o teh končnih vprašanjih bilance našega narodnega obstoja in življenja prihajamo do pravega spoznanja o veliki vrednosti glasbe in glasbene vzgoje ne le za duhovno rast posameznika, marveč tudi za razvoj in polno izživetje njegovega etničnega kolektiva.

Ko je Glasbena Matica pred 60 leti ustanovila svojo šolo, je samo nadaljevala tradicije, ki jo je že imela glasbena vzgoja v Ljubljani. V svojo davnino srednjega veka sega podatek, da je imela Ljubljana že leta 1228 šolo, v kateri se je obvezno poučevalo tudi potje. V 17. stoletju so skrbeli

Na šolah G. M. je delovalo od začetka do danes 251 učiteljev, med katerimi so bili tudi nekateri znameniti glasbeni pedagogi in skladatelji. Njene tečajne je obiskovalo 25.589 gojencev, med njimi 13.241 klavir, 6015 violino, 1360 solo petje itd. Iz njenih šol so izšli naši vodilni skladatelji, kakor Emil Adamič, Oskar Dev, Anton Lavjovic, Stanko Premrl i. dr., da niti ne omenjamo mlajšega skladateljskega rodu, ki je ves sprejemal osnove svojega znanja v šolah Glasbene Matice. V njih se je šolalo okrog 20 dirigentov in zborovodij, mnogi dramski igralci, nekateri daleč naokrog znani instrumentalni virtuozni in operni pevci; iz njih je izšlo nad sto naših glasbenih pedagogov. Fani Vrhunčeva, Mira Devova, Pavla Lovretova, Križaj, Rijavec, Gostič, Betetto, Marjan Rus — to so samo nekatera imena, ki jih lahko Glasbena Matica s ponosom navaja iz tolike množice učencev svojih šol.

Šola Glasbene Matice je zlasti pod vodstvom svojih ravnateljev Gerbiča, Hubada in sedaj Betteta rodovitno izorala slovenske glasbene brazde. Njeno delo pomeni razvoj od ekstenzivnosti v intenzivnost; od diletantizma k solidnemu amaterstvu in od tod k strokovnosti; od glasbenega provincializma k smotnemu evropske glasbene kulturalnosti. Če primerjamo današnje stanje slovenskega glasbenega vzgojstva s nekdanjim in današnje glasbeno kulturo s kulturno skromnih, čeprav idealno zasnovanih in visoko stremeljih začetkov moramo s tem večjim veseljem priznati, da smo Slovenci tudi v tem pogledu dosegli izvrševali svoje duhovne naloge in visoko dvignili našo kulturno raven. Hvala za to gre

predvsem tistim delavcem, ki so spoznali potrebo požrtvovalnosti in nje vrednosti v ekonomiji našega razvoja ter so uveljavljali nasproti zahtevam dejanskih razmer in materialnega življenja visoko vrnemo za nadosebno korist in za splošni blagor. Samo taki ljudje so držali pokonci Glasbena Matica v njenih težkih časih ter ji priborili tisti vpliv in tisti veliki pomen, ki ga ima danes.

Jubilejna razstava Matije Jame

V proslavo 70-letnice rojstva je priredila Narodna Galerija v Jakopičevem paviljonu retrospektivno razstavo člana Akademije znanosti in umetnosti, mojstra Matije Jame.

V vseh štirih sobah paviljona je razstavljen izredno mnogo del, zbranih iz vseh dob njegovega ustvarjanja tako, da je mogoče slediti njegovemu razvoju, mnogo pa je tudi slik prav iz zadnjih časov. Mojster namreč vkljub letom izredno mnogo dela, še celo več, z naravnost mladniškimi zanosom išče nova sredstva in načine izražanja.

Razlika med prvimi deli (Orači, št. 13) in zadnjimi (Reka z gorami, št. 168) je naravnost presenetljiva. Velika in dolga je bila pot, ki jo je prehodil od večerne molitve na polju do jesenske, od sonca ožarjene pokrajine. Neverjetno bi se zdelo na prvi pogled, da sta obe sliki dele istega mojstra; med njima je prepad večih generacij, je pa tudi razvoj slovenske moderne. Vmes je pot iskanja, na kateri nam tu in tam zablieste spomini na tuje vplive, pot do končne osamosvojitve, do lastnega

Kronika

* 740 milijonov lir za delavske pokojnine. Ob nedavnem prazniku dela je bilo upokojenih nadaljnjih 98.000 delavcev in invalidov iz različnih pokrajin Italije. Vsega skupaj je doslej upokojenih 800.000 delavcev, ki prejmejo letno 740 milijonov lir pokojnine. Nacionalni fašistični institut za socialno skrbstvo izda vsako leto v ta namen 113 milijonov lir.

* Siraška šola v Tolminu praznuje letos desetletnico in je v tem kratkem razdobju izvršila še veliko delo na polju mlekarstva in siraštva. Takoj po svetovni vojni je poslovalo v teh krajih komaj kakih 10 mlekar, danes pa jih štejeemo vsaj 150, ki so moderno urejene ter izdelajo okoli 7000 stotov sira, 5000 stotov masla in 2500 stotov skute. Za ta brzi razvoj gre hvala predvsem prebivalstvu, ki je pokazalo dobro voljo za napredek, kakor tudi vladi, ki je z izpodbojno in dejansko dala vsako podporo naprednim življenjem in kmetovalcem.

* Gozdni požar. Dne 7. maja ob 13. uri popoldne je blizu Duttogilana izbruhnil gozdni požar, ki bi se bil kmalu znatno razširil, da niso pravočasno posegli vmes gasilci. Njim so pri delu gašenja pomagali tudi kmetje in vojak, tako da je bil ogenj v kratkem času zaduščen. Škoda doslej še ni ugotovljena.

* Najstarejši kip na svetu. Iz Berlina poročajo, da je v Mrtvem pogorju, kjer že 17 let izkopavajo, dunajski profesor Körber našel kip, ki je po njegovem mnenju najstarejši kiparsko delo na svetu. Kipar izpred diluvialne dobe je upodobil človeško glavo, ki je sicer grobo izdelana, nosi pa presenetljivo natančne obrazne črte človeka, ki je živel pred kakimi stotisoč leti. Pradavni človek ima čelo zelo nizko, brado zelo dolgo, majhne, napol zaprte oči ter zelo izrazite ličnice.

* Nemški vzgojitelji morajo pomagati, da bo letošnja letina čim izdatnejša. Tako je odredil generalni pooblaščenec za delo gauleiterja Sauckel. Njegova odredba določa, da morajo za zagotovitev prehrane nemškega naroda nastopiti k delu celotni šolski razredi pod vodstvom svojih vzgojiteljev. Delajo lahko v domačem kraju ali pa izven šolskega okoliša. Za delo izven šolskega okoliša so pod vodstvom učiteljskega določeni peti in šesti razredi srednjih in višjih fantovskih šol. Edino odgovorno vodja takega taborišča je učitelj. V smislu te odredbe se je zdaj obrnil do vsega nemškega učiteljskega državnega učiteljskega vodja Mächtler. Učiteljskemu polaga na srce, da bo mladinska zaposlitev pri kmetkem delu poglabila stike med mladino in vzgojitelji.

* Napitnina bo v Nemčiji odpravljena. Kakor je skoraj po vsem svetu v navadi, imajo tudi v Nemčiji odredeno, da plača vsak gost v gostinskem obratu 10 odstotkov k zapitiku za napitnino strežnikom. Zavoljo zaščite stanovskega ugleda natakarnje pa bodo v Nemčiji napitnino sploh odpravili. O tem je v Solnogradu predaval tujsko-prometni strokovnjak Look, ki je rekel: Gostinska obrt se bo slednjič morala odločiti, da bo plačevala svojim uslužbencem zadostne plače. Desetodstotna napitnina je negotova reč, ki lahko preprečuje zadostni naraščaj v tem poklicu. Natakarnje in natakarnica tako dolgo nista polnovredna z ostalimi obrtnimi nameščenici, dokler sprejemata napitnino. Slednjič mora zmagati stanovski ponos, ki bo natakarnju branil sprejemati napitnino.

* Nizozemski strokovnjaki delavci za Nemčijo. Na Nizozemskem so urejene posebne delavnice za izobrazbo mladih delavcev, ki se javljajo na delo v Nemčiji, pa nimajo še potrebne strokovnega znanja. Mladina, neizkušen delavci in oni mladi delavci, ki hočejo prebrati stroko, dobivajo v teh delavnicah teoretični in praktični pouk.

* Da ne bodo nikoli več trgali planinskega cvetja. Se je zaobljubilo 180.000 članov nemškega planinskega društva. Med prvimi je dalo dober vzgled württenbersko planinsko društvo, ki je največje v Nemčiji. Upajo, da bodo tudi vsa sorodna društva sledila dobremu vzgledu. V zvezi z akcijo čuvarstva planinskega cvetja bodo prirejali propagandna vsvoja predavanja za zaščito prirode.

* Poslušanje inozemskih radijskih postaj v Nemčiji. Kakor znano, je v Nemčiji načelno zabranjeno poslušanje tujih radijskih postaj. Toda inozemski delavci, zaposleni na področju rajha, imajo možnost poslušati domače radijske postaje tedaj, ako je oddaja skupna prireditelj v obratu. Na ta način se smejo poslušati radijske postaje naslednjih držav: Belgije,

Nizozemske, zasedene Francije, Norveške, Srbije, Grčije, zasedenih vzhodnih področij, Finske, Bolgarije, Rumunije, Madžarske, Slovaške, Španije, Danske in Nezavisne države Hrvaške.

* 250 milijonov kron bodo na Slovaškem letno izdali za ceste. Slovaški prometni minister je izdelal velikopotezen načrt za gradnjo cest in mostov. V letih do 1949 hočejo v okviru tega gradbenega načrta tlakovati 1340 km cest in bodo v ta namen izdali vsako leto 250 milijonov kron.

* Mati in sin v lavini. Pri vzponu h koci Karla Ludviga v pogorju Raks je zajela lavina planinca Binderja in njegovo mater, oba z Dunaja, ter ju zanesla čez neko steno. Mater je vrgla ob neko drevo, da je obležala z notranjimi poškodbami, med tem ko je sin ostal nepoškodovan.

* Smrtna obsodba zaradi kraje ob zaletenosti. Izredno sodišče na Dunaju je obsodilo 28letnega Pavla Liska zaradi kraje ob času zaletenosti na smrt. Liska je decembra lani blizu Dunajskega Novega mesta trikrat vlomil v neko gostilno in odnesel denar in živila. Kot poljski delavec je bil zaposlen na nekem posestvu v vasi Mollram.

IZ LJUBLJANE

* Nova grobova. Za vedno je zapustil svoje g. Julij Huttman. Na zadnji poti ga bodo spremili v soboto ob 17. iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu. Maša zadušnica se bo darovala v četrtek 14. t. m. ob 17. v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. — Dotrpela je vdova po višjem davčnem upravitelju ga. Josipina Strnadova, po rodu Zvanova. Na mrtvaškem odru počiva na svojem domu, Mestni trg 19, pogreb pa bo v soboto ob 15. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah k Sv. Križu. — Pokopljima bomo ohranili blag spomin, žalujočim svojcem pa izrekamo našo iskreno sožalje.

* Prva javna produkcija gojencev šole Glasbene Matice v okviru propagandnega tedna »Učite se glasbe« bo v ponedeljek, dne 11. maja ob pol 6. uri popoldne v mali filharmonični dvorani. Pred začetkom produkcije bo imel kratko uvodno besedo ravnatelj šole Glasbene Matice, redni profesor Julij Betetto. Za tem bo nastopilo 22 gojencev in gojenk klavirskega, violinskega in instrumentalnega oddelka ter dramske šole. Podrobni spored produkcije je na razpolago v Knjigarni Glasbene Matice, stane lir 3 in velja obenem kot vstopnica. Opozorjamo na točni začetek ob pol 6. uri.

* Poroka. V soboto 2. maja sta se poročila v trnovski cerkvi g. dr. Janvid Flere in gđc. Lillian Klemenčičeva, stud. phil. Cestitamo!

* Maša zadušnica za pokojnika dr. Josipa Potrata bo v ponedeljek 11. t. m. ob 9. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani pri glavnem oltarju.

* Ureditev Glinške ulice. Glinško ulico v prijaznem mestnem kraju Stanu in domu so delavci mestne občine one dni popravili in očistili. Ulca na vohodu v Tržaško cesto se nima prave širine in tudi pločniki nimajo dokončnih oblik. Delavci so uredili levi hodnik za pešce, ki sega do železniške proge, ter očistili obojni jarek in požiralnike. Prav tako so odstranili travo in drugo navlako.

* Dvadeset program v »Veselim teatru« je na sporedu v soboto ob 18.30 in v nedeljo ob 16. in 18. uri. Kdor bi se rad prisrčno nasmejal, naj si ga ne zamudi ogledati. Spored vsega: veseli dogodek »Skandal v Dolenjskih Toplicah«, glasbeno točko »Čez sedem let vse prave pride«, solo nastop jecljavca Jurija in lokalno zabavno enodejanko »Ljubljanski tereodar. Sodeluje Adamci jazz. — Predprodaja vstopnic v soboto od 10.—1/13. in od 16. dalje, v nedeljo od 10. ure do večera.

Sobota ob 18.30 uri VESELI TEATER

* Najdeno. Od zadnjih praznikov so bili najdeni pri dnevnih opernih blagajni naslednji predmeti: par rokavic, dve posamezni rokavici in molitvenik. Lastniki jih dokaže vrtnice istotam.

* Skupinsko potovanje v Firenze priredi Tujskoprometna zveza, zastopstvo C. I. T. Prijave do 13. maja.

* Namesto venca na grob g. Franceta Anžica so darovali prijatelji 200 lir za rezeže v pokojnikovem mestnem okraju.

izraza, do izdelanja osebnosti, skoro bi mogli reči do tistega pojma — Jama. Ni se ustavil pri tujih vzorih, spoznal jih je in šel preko njih ter se ustavil v samem sebi, brez direktne sorodnosti s sodobniki in brez nevarnosti, da bi ga morebiti še celo mogli zamenjati z njimi. Našel je svojski način, ki ga gledalec takoj spozna z ugotovitvijo, to je pa Jama — ter pri tem bolj označi stil kot slikarja.

Kolika razlika, koliko drugačno pojmovanje je med obema slikarjema! Točna barvna reprodukcija naravnega izreza z izdelanimi in izrisanimi podrobnostmi, plastičnimi osebami na začetku in slikovita pokrajina brez risbe, s pestro barvo in silovitostjo čopiča, z eno samo besedo: s samo slikovitostjo na koncu. Telesna tridimenzionalnost, objektivna resničnost predmeta ima vrednost na začetku, barva in edino barvitost odloča na koncu. To sta dva svetova med katerima je prepad, dva svetova, ki se izključujeta in ki bi ju ne mogli zvezati, da nam ni predstavljeno obenem tudi vse iskanje, ki premaguje to nasprotje.

Po teh vmesnih delih bi mogli imenovati Jamo iskalca sonca in svetlobe, ozračja in nastojenja. Jama je pesnik sonca, njegove slike so himne sončne svetlobe in žarkov, ki se igrajo na lahnih oblekah in zlatih lasih plešočih deklic, žarkov, ki izžarevajo omamno toploto na morski obali, ki prepaajo vso vinorodno pokrajino ob reki in ki dajejo mon

